

Warszawa, 20 11 2012 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Pacjenta
Krystyna Barbara Kozłowska

RzPP-ZZP-0932-3-11/BW/12

KOPIA

Pani
Prof. dr hab. n. med. Danuta Ryglewicz
Dyrektor
Instytutu Psychiatrii i Neurologii
ul. Sobieskiego 9
02-957 Warszawa

W nawiązaniu do stanowiska Pani Dyrektor z dnia 28 lutego 2012 r. dotyczącego sposobu wdrożenia zaleceń pokontrolnych w Instytucie Psychiatrii i Neurologii, uprzejmie informuję co następuje:

Przypomnę, że w wyniku przeprowadzonych w dniu 31 stycznia br. przez pracowników Biura Rzecznika Praw Pacjenta czynności kontrolnych w Oddziale Diagnostyczno-Terapeutycznym II (F2) I Kliniki Psychiatrycznej Instytutu stwierdzono naruszenie prawa pacjenta do:

- intymności i poszanowania godności osobistej w czasie udzielania świadczeń zdrowotnych (art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta¹);
- świadczeń zdrowotnych udzielanych z należytą starannością przez podmioty udzielające świadczeń zdrowotnych w warunkach odpowiadających określonym w odrębnych przepisach wymaganiom fachowym i sanitarnym. (zd. 1 art. 8 cyt. ustawy).

Zakres stwierdzonych nieprawidłowości został przedstawiony w protokole kontroli doraźnej z dnia 06 lutego 2012 r.² (znak:RzPP-ZZP-0932-3-5/AP/BW/12), tym samym odnosząc się do Pani Dyrektor wystąpienia, informuję:

¹ Dz. U. z 2008 r. Nr 52, poz. 417 z późn. zm.
KIEROWNIK ZESPOŁU
ds. Zdrowia Psychicznego

Grzegorz Błażewicz

10.03.12

Każdy podmiot udzielający świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (świadczeniodawca) jest zobowiązany do podejmowania i prowadzenia działań mających na celu zapewnienie należytej jakości udzielanych świadczeń (zgodnie z § 5 ust. 4 załącznika do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 6 maja 2008 r. w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej³).

Ustawa o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta przewiduje udzielanie świadczeń zdrowotnych w warunkach odpowiadających określonym w odrębnych przepisach wymaganiom fachowym i sanitarnym. Pacjent ma prawo do świadczeń zdrowotnych udzielanych z należytą starannością przez podmioty udzielające świadczeń zdrowotnych w warunkach odpowiadających określonym w odrębnych przepisach wymaganiom fachowym i sanitarnym (art. 8 zd. 1 cyt. ustawy). Oznacza to, że warunki, w których pacjent poddaje się określonym świadczeniom zdrowotnym, wymagają bezwzględnego uwzględnienia standardów określonych w odrębnych przepisach. Ta prawna reglamentacja ma zagwarantować pacjentowi poczucie bezpieczeństwa, które niewątpliwie wpisuje się w przywołany art. 8 ww. ustawy. Odpowiednikiem omawianego prawa pacjenta jest przewidziany w art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej⁴, który stanowi „pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą odpowiadają wymaganiom odpowiednim do rodzaju wykonywanej czynności leczniczej oraz zakresu udzielanych świadczeń zdrowotnych”.

Powyższe normuje również rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej⁵. Zgodnie z § 40 ust. 1 pkt 2 ww. rozporządzenia termin dostosowania zakładów opieki zdrowotnej do przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym, ustalono na koniec 2016 r. Ustalenie daty wejścia w życie rozporządzenia jest związane z koniecznością pozyskiwania i inwestowania środków finansowych przez organ założycielski.

Mając na względzie przedstawione przez Panią Dyrektor deklaracje w powyższym zakresie, informuję, iż będą one weryfikowane przez Biuro Rzecznika Praw Pacjenta m.in. poprzez uwzględnienie Instytutu Psychiatrii i Neurologii w planie kontroli.

² Protokół kontroli doraźnej z dnia 06.02.2012r., (RzPP-ZZP-0932-3-5/AP/BW/12).

³ Dz. U. z 2008 r. Nr 81, poz. 484

⁴ tj. Dz. U. z 2011 r. Nr 112, poz. 654 z późn. zm.

⁵ Dz. U. z 2011 r. Nr 31 poz. 158.

Trudno jest zgodzić się z podanym przez Panią Dyrektor faktem dotyczącym stanu zatrudnienia personelu lekarskiego w dni wolne od pracy, tj. „aktualnie pod opieką lekarza dyżurnego pozostaje z założenia ok. 190 chorych (...)”. Wobec podanego ww. stanu rzeczy trudno jest sobie wyobrazić, iż każdy pacjent hospitalizowany w Instytucie Psychiatrii i Neurologii „*ma zapewnioną właściwą opiekę lekarską*”. Powyższe wątpliwości potwierdzają wnoszone przez pacjentów i ich rodziny do Biura Rzecznika Praw Pacjenta liczne skargi dotyczące m.in. ograniczonego dostępu do lekarza (w tym braku informacji z zakresu udzielanych świadczeń zdrowotnych), doskwierającej nudy i bezczynności w dni wolne od pracy oraz wynik kontroli.

Na krytykę zasługuje również stwierdzenie Pani Dyrektor, cyt: „*niemożność zaangażowania personelu w organizację planu dnia pacjentów (szczególnie w godzinach popołudniowych oraz w dni świąteczne, wolne od pracy) wynika z niedostatecznego finansowania świadczeń szpitalnych w warunkach kontraktu z NFZ*”.

Przedstawiony stan rzeczy jednoznacznie wskazuje na ograniczenie pacjentom hospitalizowanym w Instytucie prawa do świadczeń zdrowotnych udzielanych z należytą starannością (...) (art. 8 ustawy o *prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta*) oraz prawa do świadczeń zdrowotnych odpowiadających wymaganiom aktualnej wiedzy medycznej (art. 6 cyt. ustawy). Świadczeniodawca, który zawarł umowę z Narodowym Funduszem Zdrowia jest zobowiązany do dołożenia należytej staranności na etapie udzielania świadczeń zdrowotnych, bez względu na to czy jest to dzień roboczy czy świąteczny. Należy podnieść, iż w wielu szpitalach na terenie kraju - w *harmonogramach zajęć terapeutycznych* - uwzględnione są zajęcia dla pacjentów w godzinach popołudniowych w piątki oraz dni świąteczne, wolne od pracy. Biorąc pod uwagę informacje przedstawione przez Narodowy Fundusz Zdrowia o każdej zawartej umowie, z uwzględnieniem rodzaju, liczby i ceny zakupionych świadczeń oraz maksymalnej kwoty zobowiązań Funduszu wobec świadczeniodawcy wynikającej ze wszystkich zawartych umów⁶ - należy stwierdzić, iż zaangażowanie personelu w realizację programu terapeutycznego nie wynika z niedostatecznego finansowania przez Narodowy Fundusz Zdrowia świadczeń zdrowotnych lecz z organizacji zarządzania szpitala.

⁶ Zgodnie z art. 135 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o *świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych* (tj. Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.) Narodowy Fundusz Zdrowia zamieszcza na swojej stronie internetowej informacje o każdej zawartej umowie, z uwzględnieniem rodzaju, liczby i ceny zakupionych świadczeń oraz maksymalnej kwoty zobowiązań Funduszu wobec świadczeniodawcy wynikającej ze wszystkich zawartych umów.

<http://www.nfz.gov.pl/new/index.php?katnr=3&dzialnr=19&artnr=1483>

Mając na względzie powyższe oraz dyspozycję przepisu art. 53 ust. 4 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta wnoszę o pilne przesłanie informacji o podjętych działaniach naprawczych w kierowanej przez Panią Placówce, w tym z wyszczególnieniem sposobu i terminu ich realizacji.

Do wiadomości:

1. Pan Bartosz Arłukowicz, Minister Zdrowia; ul. Miodowa 15, 00-952 Warszawa;
2. Pan Prof. dr hab. Marek Jarema, Konsultant Krajowy w Dziedzinie Psychiatrii; Instytut Psychiatrii i Neurologii, ul. Sobieskiego 9, 02-957 Warszawa;
3. Pan Prof. dr hab. med. Jacek Wciórka, Konsultant Wojewódzki w Dziedzinie Psychiatrii; Instytut Psychiatrii i Neurologii, ul. Sobieskiego 9, 02-957 Warszawa;
4. Pani Barbara Misińska, Dyrektor Mazowieckiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ; ul. Chałubińskiego 8, 00-613 Warszawa.